

Sidste stop før gaden

KØBENHAVN

Gaderummet roses for sin kontakt til de unge, der balancerer på det yderste af samfundets rand. Alligevel skal stedet nu lukkes.

I en gammel fabriksbygning på Ydre Nørrebro ligger det sidste stop for mange af Københavns hjem- og rodløse unge med misbrug eller psykiske problemer. Siden 1996 har de kunnet få mad, soveplads og hjælp til at komme på fode i Gaderummet.

Ikke en bruger har i løbet af de 11 år klaget over stedet, som i en kommunal tilsynsrapport sidste år blev rost for sin respektfulde og tillidsfulde kontakt med de unge. Alligevel besluttede et enigt socialudvalg i Københavns Kommune i maj at standse alle bevillinger til stedet og fyre samtlige medarbejdere.

Gaderummets brugere reagerede ved 1. juni at erklære huset for besat. Og de otte ansatte bliver ved med at komme.

– De unge er simpelt hen bare blevet her. Hvor skulle de ellers gå hen? Og så længe de har brug for os bliver vi ved med at møde på arbejde, siger Gaderummets daglige leder, psykolog Kalle Birch-Madsen, til Arbejderen.

ANSVAR FOR EGET LIV

Det alternative bo- og værested spænder over en to etagers karré omkring en lille gård. Trods de dramatiske omstændigheder er stemningen afslappet i gårdens formiddagsøl hvor vi møder

et liv på gaden. De unge bliver slæbt herved af bekymrede venner når alkoholforbruget eskaleres eller nedturen truer.

– De fleste af dem der kommer har været igennem hele det sociale system. Det er især slemt for de unge arbejdsløse. De bliver set ned på, får at vide de bare skal tage sig sammen, og bliver stemplet som syge hvis de ikke kan det. Når man bliver stillet over for forhold man ikke kan ændre på, bliver man deprimeret og apatisk, så flere er fuldstændig dopet af psykiatrisk medicin, når de kommer. Her lærer de at tage aktivt del i deres eget liv og tage ansvar for hinanden. Det er de unge selv der står for at holde huset kørende. Det har en fantastisk effekt, når de mærker at der er brug for dem. Fire ud af fem håbløse tilfælde kommer på ret køl efter et par måneder, når Kalle Birch-Madsen at sige, før han bliver afbrudt af en ung fyr, der fortæller at han og kammeraten har set på et hus de kan flytte ind i i Jylland.

MEDICIN ER BILLIGST

Netop den kritiske holdning til den psykiatriske medicin har været medvirkende til socialforvaltningens beslutning om at lukke Gaderummet

i den nystiftede forening *Brugere for Gaderummet*.

– Jeg har aldrig hørt Kalle opfordre nogen til at stoppe med deres medicin uden at tale med deres psykiater først. Men de fleste problemer her har sociale eller økonomiske rødder. Så nytter det ikke noget, at vi bliver spist af med medicin fordi det er billigere end psykologisk rådgivning eller en løsning af boligproblemerne, siger hun til Arbejderen.

SKAL SELV BESTEMME HVORDAN DE VIL BO

Vi bliver vist rundt i Gaderummets virvar af soveværelser, køkkener og opholdsrum. Det er svært at se for-

– De fleste af dem der kommer har været igennem hele det sociale system. Det er især slemt for de unge arbejdsløse. De bliver set ned på, får at vide de bare skal tage sig sammen, og bliver stemplet som syge hvis de ikke kan det.

Kalle Birch-Madsen, psykolog og daglig leder af Gaderummet

Derfor skal Gaderummet lukkes

November sidste år rettede en i øvrigt positiv tilsynsrapport fra Socialforvaltningen i Københavns Kommune kritik mod Gaderummet på fire områder:

Der opholder sig unge under 18 år, brugerne sikres ikke tilstrækkelig psykiatrisk behandling, der er sengeplads i rum der ikke er indrettet til det og det tillades, at de unge ryger hash.

I marts stoppede værestedets tilknyttede psykiater, overlæge Henrik Rindom, samarbejdet med Gaderummet på grund af manglende opbakning fra ledelsen.

Samtidig fik en række kritiske artikler i Jyllands-Posten Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet til at kræve gaderummet lukket.

I maj erklærede et enigt socialudvalg at »Det er ikke forsvarligt, hvad der foregår i Gaderummet«, indrog bevillingerne og fyrede samtlige medarbejdere.

– De får lov at sove her den første nat. Morgenen efter får de et valg - vil de bo her fast må de sige farvel til kriminalitet og hårde stoffer og begynde at tage aktivt del i deres eget liv, fortæller Kalle Birch-Madsen.

op her, fordi de ikke kan leve på pæne, velordnede institutioner, hvor der ingen selvbestemmelse er, siger han.

FLERE UNGE HJEMLØSE

Det er også faldet kommunen for brystet, at Gaderummet giver husly til unge under 18 år.

– Hvad skal vi gøre? Der bliver flere og flere hjemløse helt unge. Hvis vi afviser dem, ender de bare på gaden, spørger Kalle Birch-Madsen, og fortæller om en 16-årig knægt, han afviste for et par måneder siden, for at forsøge at leve op til kommunens krav.

– Sidst jeg så ham sad han på Istedgade og stak sig med en nål i armen, sukker han.

De unge i Gaderummet holder en hård selvjustits med brugen af hårde stoffer, som ikke tolereres. Til gengæld

ANSVAR FOR EGET LIV

Det alternative bo- og værested spænder over en to etagers karré omkring en lille gård. Trods de dramatiske omstændigheder er stemningen afslappet i gårdens formiddagssol, hvor vi møder Kalle Birch-Madsen.

Husets beboere har stillet sofaer og borde ud mellem gårdens planter og fire af dem er halvvejs i morgenkaffen. I den anden ende af gården er to unge mænd i gang med at hænge nyvaskede hættetrøjer og boksestrøbs på en tørresnor.

For mange af de omkring 200 unge der har deres daglige gang i Gaderummet har stedet været sidste udkald før

Jylland.

MEDICIN ER BILLIGST

Netop den kritiske holdning til den psykiatriske medicin har været medvirkende til socialforvaltningens beslutning om at lukke Gaderummet. Den tilknyttede psykiatriske konsulent beskylder stedet for manglende samarbejde, og i kommunens tilsynsrapport er der vedhæftet et appendiks der kritiserer, at de unge opfordres til at stoppe med deres medicin uden at det bliver drøftet med en psykiater.

Men det har intet på sig, mener Sabina Pultz, en af gaderummets brugere og aktiv

ned på, får at vide de bare skal tage sig sammen, og bliver stemplet som syge hvis de ikke kan det.

Kalle Birch-Madsen, psykolog og daglig leder af Gaderummet

skel på hvad der er hvad, for i alle rum har de unge bygget til og ud efter behov.

Oven på et tekøkken er bygget en hems, hvor et par fødder stikker ud for enden. I biblioteket ligger der madrasser på gulvet. De 30-35 unge, der bor i Gaderummet, har som regel strejft om på gaden i et halvt år eller mere før de finder vej til Rådmandsgade.

De selvbyggede sovepladser og trange kår er et andet af kommunens kritikpunkter. Men det er helt i tråd med Gaderummets grundprincipper, om at ingen afvises og at de unge selv bestemmer, hvordan de vil indrette deres hjem, fastslår Kalle Birch-Madsen.

- Det er vigtigt for deres selvfølelse. De unge ender net-

måneders siden, for at forsøge at leve op til kommunens krav.

- Sidst jeg så ham sad han på Istedgade og stak sig med en nål i armen, sukker han.

De unge i Gaderummet holder en hård selvsjustits med brugen af hårde stoffer, som ikke tolereres. Til gengæld må de godt ryge hash i fælleslokalerne, og det er dråben, der har fået det kommunale bæger til at flyde over.

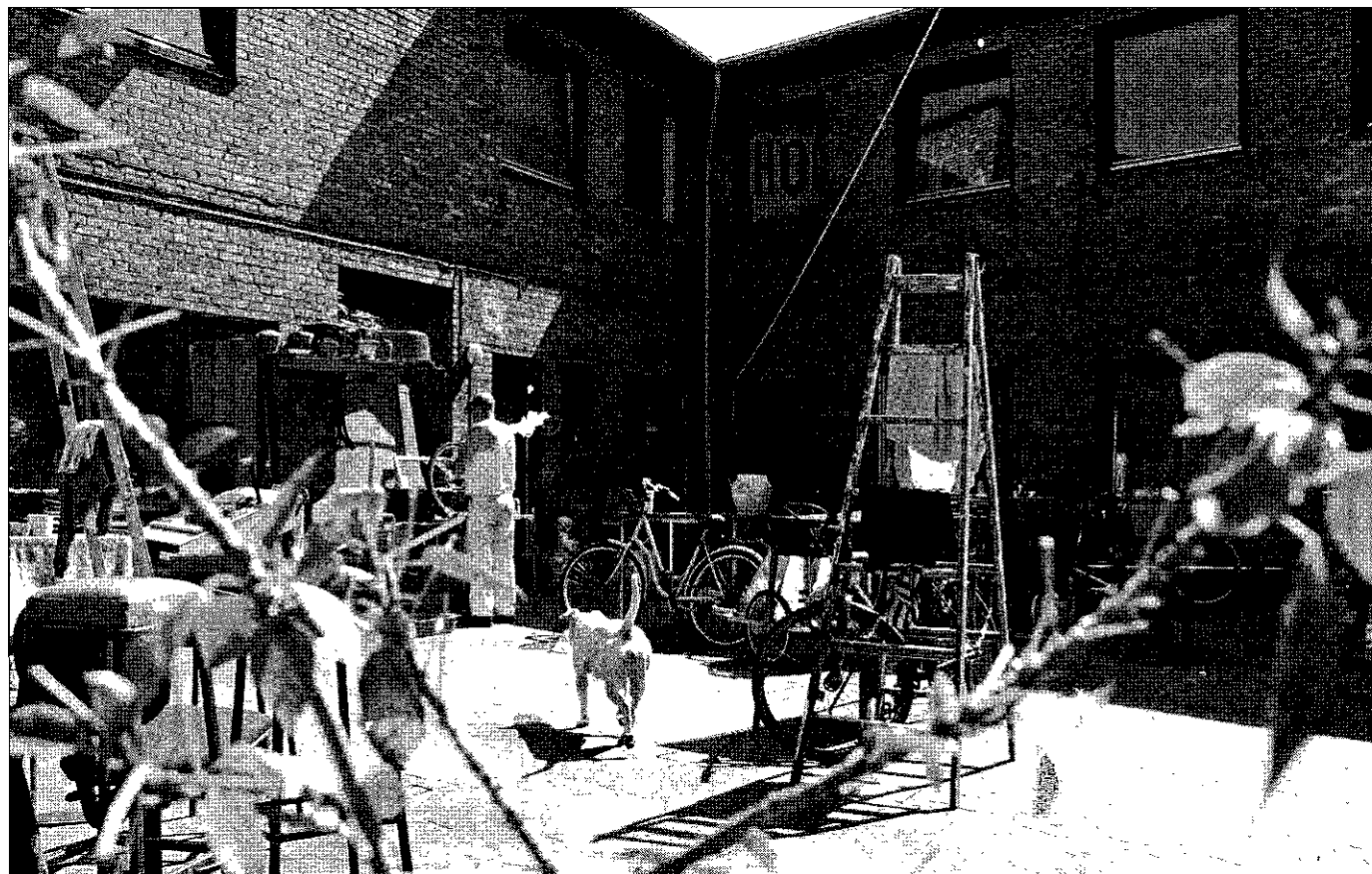
- Man må ryge hash i fælleslokalerne, for så kan alle forholde sig til det. Hvis ikke folk må ryge derinde, sidder de bare på gaden og tager junk i stedet, er Sabina Pultz svar på kommunens kritik.

Socialudvalget har luftet planer om at oprette et nyt værested i lokalerne med en anden og mere samarbejdsvenlig ledelse. Men Sabina Pultz har svært ved at forestille sig, at en ny ledelse vil kunne få samme kontakt med de unge, som den nuværende roses for.

- Stedet her er bygget op nede fra og bæres først og fremmest oppe af de mange ildsjæle i personalegruppen. Jeg tror de arbejder mindst 70 timer om ugen! Det tager tid at opbygge den tillid til brugerne, som Kalle og de andre har opnået, og det kan kommunen ikke genskabe fra oven, fastslår hun.

Kalle Birch-Madsen og stedets syv andre ansatte arbejder nu uden løn for de unge. Madpengene er ved at være brugt op, og Kalle Birch-Madsen er ikke i tvivl om, hvad der vil ske med de unge, hvis ikke Gaderummet kan holde sig kørende.

- De fleste ender vel på gaden eller i en fængselscelle, fordi de gør modstand, når politiet kommer for at fjerne dem. Men indtil videre bliver

Trods de dramatiske omstændigheder omkring lukningen af Gaderummet er stemningen afslappet i gårdens formiddagssol. Husets beboere har stillet sofaer og borde ud mellem gårdens planter